

kyni přísluší také uplatňovaný nárok na zaplacení mzdy, jest ovšem otázkou, jež se týká merita sporu, o níž nelze rozhodovati v mezisporu o námitce věcné nepříslušnosti soudu. Nemá ostatně pro rozhodnutí o této námitce významu, neboť služební smlouva — jak správně uvedl rekursní soud — může býti i bezplatná (§ 1152 obč. zák.). Věcná příslušnost dovolaného okresního soudu vyplývá ostatně nejen z § 49 čís. 6 j. n., nýbrž i z ustanovení § 42 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. (o pracovních soudech). Podle toho, co bylo zpředu vyloženo, jde zřejmě o spor o mzdu ve smyslu §§ 1 a 2 a) zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. Takové spory náležejí podle § 42 téhož zákona, pokud není pro soudní okres zřízen pracovní soud aneb oddělení okresního soudu pro spory pracovní, k věcné příslušnosti soudů okresních, ať byla žaloba podána za trvání pracovního, služebního neb učebního poměru nebo po jeho skončení a ať jest hodnota předmětu sporu jakákoliv. Podle § 2 a) vládního nařízení ze dne 1. prosince 1931, čís. 180 sb. z. a n., byl zřízen nový samostatný pracovní soud i v Jablonci nad Nisou, ale svou činnost započal podle vyhlášky ministra spravedlnosti ze dne 17. března 1932 čís. 44 sb. z. a n. teprve od 1. září 1932. V mezidobí od 1. ledna 1932 do 1. září 1932 platil tedy o příslušnosti okresního soudu v Jablonci nad Nisou pro pracovní spory předpis § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. (viz rozhodnutí čís. 11.733 sb. n. s.) a právě v té době — dne 7. března 1932 — byla u něho podána žaloba, o kterou tu jde.

Čís. 12273.

Stranám jest volno, by se v jednotlivém případě v o b a p o l n é m s r o z u m ě n í vzdaly příslušnosti rozhodčího soudu, ujednaného v kolektivní smlouvě, a aby sporná věc byla vznesena na řádný soud. Pokud jest míti za to, že mezi stranami došlo k dohodě v tomto směru.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1933, R I 1144/32.)

Proti žalobě obchodního pomocníka na zaměstnavatelku, továrnu na punčochy ve V., vznesla žalovaná námitku, že prý podle kolektivní smlouvy má býti spor rozhodnut rozhodčím soudem. Soud první s t o l i c e odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva, správně nepříslušnosti soudu a uložil prvému soudu, by, nehledě k odmítacímu důvodu, dále ve věci jednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vystihl zcela správně, že žalovanou firmou namítaná okolnost, že spor má býti rozhodnut podle kolektivní smlouvy soudem rozhodčím, odůvodňuje jen námitku nepříslušnosti řádného soudu, ni-

koliv nepřípustnost pořadu práva (srovnej rozhodnutí čís. 2811, 4957, 6183, 6734, 9130, 9751 sb. n. s.). Z odstavce 7 kolektivní smlouvy plyne ovšem, že sporné případy, jež vzejdou z ujednání v ní obsažených, jest především předložiti písemně oboustranným tarifním komisím, a nemohou-li se strany potom shodnouti, že si zvolí po dvou zástupcích ze svých organizací jako rozhodčí soud, jemuž předsedá dočasný správce politické expositury a jehož rozhodčímu výroku se obě strany podrobí. Avšak rekursní soud správně uvedl, že přes to jest stranám volno, by se v jednotlivém případě v obapolném srozumění vzdaly příslušnosti rozhodčího soudu, ujednaného v kolektivní smlouvě, a by sporná věc byla vznesena na řádný soud. Že tomu tak jest, plyne ze zásady smluvní volnosti, jež jest uznána v platném právním řádu, a také judikatura nejvyššího soudu hájí stanovisko, že, pokud není v zákoně jinak ustanoveno, jest stranám přes to, že jsou členy organizací uzavřevších kolektivní smlouvu, nicméně volno, by si ujednaly individuální služební smlouvu, odchýlnou od smlouvy kolektivní. (Viz zejména plenární rozhodnutí čís. 5479 sb. n. s. a rozhodnutí čís. 5587 sb. n. s.) Mohou-li si strany ujednati individuální smlouvu služební, odchýlnou od kolektivní smlouvy, jest jim právě tak dovoleno, by dohodou vyloučily pro jednotlivý sporný případ i příslušnost rozhodčího soudu, ujednanou jinak v kolektivní smlouvě. Zbývá ještě zkoumati otázku, zdali v souzeném případě došlo k dohodě o tom, že žalobce má svůj sporný nárok vznést na řádný soud, nikoliv na soud rozhodčí podle odstavce 7 kolektivní smlouvy. V té příčině bylo zjištěno prvním soudem na základě výpovědí svědků, že Německý svaz obchodních a průmyslových zaměstnanců (D. H. V.) v zastoupení žalobcově zaslal sekretariátu pro průmysl, obchod a živnosti ve V. jako orgánu průmyslového svazu ve V., jehož členem jest žalovaná, dopis uplatňující žalobcovy nároky a že tento sekretariát odpověděl na to dopisem ze dne 23. února 1932, jehož obsah není sporný. Jde jen o jeho výklad, což jest věci právního posouzení. V tomto dopisu oznamuje uvedený sekretariát, že žalovaná firma ohlásila vyrovnání, a doporučuje žalobci, hledíc k tomuto stavu věci, by své pohledávky vznesl na soud. Vykládá-li se obsah dopisu tak, jak to odpovídá obvyklostem poctivého styku (§ 914 obč. zák. a čl. 279 obch. zák.), jest v něm spatřovati odmítnutí, postupovati dále o žalobcových nárocích podle odstavce 7 kolektivní smlouvy, a zároveň doporučení, aby si je žalobce uplatnil u řádného soudu. Tak tomu právem rozuměl nejen svědek Alfred H. jako zástupce Německého svazu obchodních a průmyslových zaměstnanců, nýbrž i žalobce, jenž se podle toho zachoval. Žádná ze stran neuváděla, že sekretariáty v zastoupení oboustranných svazů nebyly oprávněny změnit pro tento případ ujednání odst. 7 kolektivní smlouvy o příslušnosti rozhodčího soudu způsobem i pro sporné strany závazným. Mohly-li svazy ujednati s právním účinkem pro své organisované členy příslušnost soudu rozhodčího (odst. 7 kolektivní smlouvy), mohly rovněž s účinkem pro své členy ustoupiti pro tento zvláštní případ od onoho ujednání a přenechati rozhodnutí tohoto sporu řádnému soudu.